

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/165/2018
Identifikačné číslo spisu:	3107218476
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Gandžala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3107218476.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcov 1/ X. trvalým pobytom v T., zastúpeného Pavlom Trnkom, advokátom, so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Novomeského 1322/16, 2/ H., trvalým pobytom v T., proti žalovaným 1/ A. trvalým pobytom v H., 2/ S.j, trvalým pobytom v TR., obidve zastúpené JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátom, so sídlom v Trnave, Teodora Tekela 23, o vydanie nehnuteľnosti a iné, vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3C/ 94/2008, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 7. februára 2018 sp. zn. 4Co/276/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca 1/ má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinstančný súd“) rozsudkom z 28. apríla 2017 č. k. 3C/94/2008-738 konanie v časti o uloženie povinnosti žalovaným 1/ a 2/ odstrániť odpadový kanál hraničiaci s obvodovou stenou rodinného domu súp. č. XX na parc. č. XXX/X v k. ú. Uhrovec. zastavil (I. výrok). Žalobu žalobkyne 2/ zamietol (II. výrok). Žalovaným 1/ a 2/ (ďalej aj „žalovaní“) uložil povinnosť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vydať žalobcovi 1/ časť nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza sa v k. ú. T. a ktorá je zapísaná na LV č. XXX ako parc. reg. "C" č. XXX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX, ktorá je vymedzená v Znaleckom posudku znalca Ing. Ivana Špačka č. 14/2009 zo dňa 1.decembra 2009 v prílohe č. 3 - vytyčovací náčrt bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX, pričom Znalecký posudok znalca Ing. Ivana Špačka č. 14/2009 zo dňa 1.decembra 2009 tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku (III. výrok). Vo zvyšujúcej časti žalobu žalobcu 1/ zamietol (IV. výrok). Zároveň rozhodol, že žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (V. výrok) a voči žalobcovi 1/ v rozsahu 2/3-ín (VI. výrok). Žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť štátu náhradu vo výške 781,47 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (VII. výrok) a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť štátu náhradu vo výške 166,34 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (VIII. výrok).

1.2. Súd prvej inštancie na rozhodnutie aplikoval ustanovenia § 123, § 126 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzal zo zistenia, že v predmetnej veci nebolo medzi stranami sporu sporné, že pozemky parc. č. XXX/X a parc. č. XXX sú susediace pozemky a žalobca 1/ je vlastníkom nehnuteľnosti - pozemku parc. č. XXX/X o výmere XXX mX., druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, nachádzajúceho sa v katastrálnom území T., ktorý je zapísaný na LV č. XXX na základe dedenia, a žalované 1/ a 2/ sú podielové spoluvlastníčky k pozemku parc. č. XXX, o výmere XXX mX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a pozemku parc. č. XXX., o výmere XXX mX, druh pozemku záhrady, nachádzajúceho sa v katastrálnom území T., ktoré sú zapísané na LV č. XXX., ktoré nadobudli vydržaním. Spornou v predmetnej veci o vydanie časti nehnuteľnosti zostala skutočnosť, či žalované užívajú, a ak užívajú, či neoprávnene užívajú aj časť pozemku žalobcu parc. č. XXX/X v rozsahu vymedzenom podľa žalobcu 1/ ako časť nehnuteľnosti parc. č.- zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX presne vymedzená odkazom na grafickú prílohu č. 3 Znaleckého posudku znalca Ing. Ivana Špačka č. 14/2009 zo dňa 1.decembra 2009 - vytyčovací náčrt. Aj keď žalované namietali, že potom ako pripustil zmenu žaloby o určenie hranice na žalobu o vydanie veci, že ide o žalobný návrh, ktorý je neurčitý, súd prvej inštancie bol názoru, že žalobný návrh, tým že odkazuje na znalcom (z odboru geodézia a kartografia) vypracovaný (konkrétny) dokument, ktorý je výsledkom geodetických prác pri vytyčovaní hraníc s ich vyznačením v teréne (drevenými kolíkmi, farebnými znakmi), uvedením jednotlivých vzdialeností lomových a podporných bodov, je žalobný návrh jasný a určitý a to aj vzhľadom na ostatné žalobcom 1/ uvedené skutkové okolnosti, a to že žalobca 1/ sa domáha vydania veci, časti nehnuteľnosti parc. E. (ktorá je evidovaná ako jeho výlučné vlastníctvo). V súvislosti s nesúhlasom žalovaných so zmenou žaloby súd prvej inštancie uviedol, že nebol dôvod nepripustiť navrhovanú zmenu žaloby, nakoľko mal za to, že vymedzený žalobný návrh v tejto konkrétnej veci o vydanie je dostatočne určitý pre uloženie povinnosti (vydať, vypratať nehnuteľnosť, jej časť) dôvodiť odkazom na vytyčovací návrh -prílohu k znaleckému posudku. Z vykonaného dokazovania znalcom Ing. Ivanom Špačkom a výsluchom svedkov (A. Y. i ďalších) mal prvoinštančný súd preukázané, že medzi parcelami č. XXX/X a č. XXX. v mieste konkrétne vymedzenom znalcom Ing. Ivanom Špačkom v znaleckom posudku, týmito znalcom vytyčenými bodmi A-B-C, v 40-tych rokoch na základe dohody právneho predchodcu žalobcu 1/ (otca žalobcu 1/) a právneho predchodcu žalovaných (starých rodičov žalovaných, kon. B.) došlo k dohode, výsledkom ktorej bolo postavenie plotu pozostávajúceho z múrika a pletiva, ktorého pozostatky sa na týchto nehnuteľnostiach nachádzajú dodnes. Práve tento plot, ktorého existencia je zrejmé zo zbytku podmurovky a pozostatku oplotenia (tvoriaceho ako uviedol znalec Ing. Ivan Špaček spojnicu bodov A, B a C) bolo potrebné považovať (v tejto časti bodov A-B-C) za novú hranicu (medzi pozemkami parc. E., ktorá bola už od 40-tych rokov (minimálne od roku 1948, kedy k vybudovaniu tohto plotu došlo) oboma stranami (predchodcom žalobcu 1/ aj žalovaných) tolerovaná, a nikým nespochybniteľná, a preto v častiach pozemkov (medzi susediaci pozemkami parc. č. XXX/X a XXX) . v odklonoch od hranice vlastníckej (toho času zistiteľnej a aj zistenej , t. j. známej a určenej ako vyplýva z vytyčovacieho náčrtu Ing. Ivana Špačka lomovými bodmi XX-XX-XX-XX-X-XX) strany sporu nadobudli vlastnícke právo vydržaním, t. j. žalobca 1/ resp. už jeho predchodca v časti nehnuteľnosti parc. č. XXX vymedzenej plošne medzi bodmi O. a predchodca žalovaných v časti nehnuteľnosti pozemok parc. č. XXX/X vymedzenej plošne medzi bodmi XX-XX-XX-B-A-XX v zmysle vytyčovacieho náčrtu - tvoriaceho prílohu Znaleckého posudku č. 14/2009. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že dospel k záveru, že časť nehnuteľnosti tvoriacej súčasť nehnuteľnosti parc. č. XXX/X evidenčne patriacej žalobcovi 1/ (a plošne vymedzenej vo vytyčovacom náčrte - príloha č. znaleckého posudku Ing. Ivana Špačka lomovými a podpornými bodmi U.) nadobudli do vlastníctva vydržaním k 31.decembru 1961 [§ 116 a § 566 (prechodné ustanovenie) zákona č. 141/1950Zb.] predchodkyňa žalovaných - ich matka A.á, ktorej ju (už ako súčasť C KN parc. E., ktorá je identická s PKN parc. č. X-X/a). ústne darovali jej rodičia B. v roku 1953, potom ako túto časť nehnuteľnosti začali dobromyseľne, po vybudovaní plotu ako vlastníci (ktorými sa stali v roku 1939) C KN parc. č. XXX a XXX, pôvodne PKN parcely č. X-X/a užívať v presne nezistenom čase v roku 1948. Z týchto okolností prvoinštančný súd dospel k záveru (bez ohľadu na aktuálny zápis vlastníckeho práva k parc.č. XXX a XXX vyplývajúci z katastra nehnuteľností, z listu vlastníctva 891, k. ú. T. vyplývajúci z katastra nehnuteľností, z listu vlastníctva XXX, k. ú. Uhrovec), že žalované ako dedičky po A. túto nehnuteľnosť, resp. jej časť neužívajú neoprávnene, čo znamená, že toho času vlastnícke právo k tejto časti nehnuteľnosti (pozemku parc.č XXX/X/) už žalobcovi 1/

nesvedčí a preto jeho žalobu o vydanie tejto časti nehnuteľnosti parc. č. XXX/X zamietol a rovnako nesvedčalo vlastnícke právo žalovaným v časti nehnuteľnosti parc. č. XXX.

Žalobu v zostávajúcej časti a to o vydanie veci - časti nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. Uhrovec zapísanej na LV č. XXX ako. parc. reg. "C" E.- zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX mX v časti nachádzajúcej sa medzi nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov zapísanými v KN na LV č. XXX ako rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X a nehnuteľnosťou vo vlastníctve žalovaných zapísanej na LV č. XXX. ako parc. reg. "C" evidovanou na katastrálnej mape ako parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX mX, plošne vymedzenej v predmetnom znaleckom posudku č. 14/2009 znalca Ing. Ivana Špačka zo dňa 1.decembra 2009 v prílohe č. 3 - vo vytyčovacom náčrte bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX, považoval súd prvej inštancie za dôvodnú, nakoľko bolo preukázané vlastníctvo žalobcu 1/ s tým, že ani z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by sa na tejto časti nehnuteľnosti mal nachádzať plot, resp. nejaký pozostatok oplotenia, prípadne niečo, z čoho by bolo možné ustáliť, že užívacia hranica je toho času iná ako vlastnícka hranica známa, existujúca a vytyčená v predmetnom znaleckom posudku č. 14/2009. Ani žalované, ale hlavne ani ich predchodcovia (starí rodičia a rodičia) nikdy nemohli k tejto časti pozemku parc. č. XXX/X nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, pretože túto časť nehnuteľnosti, tak ako vyplýva (z V. identifikácie parciel) predchodcovia žalovaných vydržaním nikdy nenadobudli do svojho vlastníctva a túto časť nehnuteľnosti - pozemku parc. č. XXX/X nikdy neužívali v domnení, resp. v dobrej viere, že im patrí. Súd prvej inštancie zobral do úvahy skutočnosť, že predchodca žalovaných, ich starý otec B. ako vlastník nákladného auta a autobusu túto časť nehnuteľnosti užíval so súhlasom predchodcu žalobcu 1/, avšak len dočasne, za účelom lepšieho vjazdu a parkovania týchto vozidiel a v čase, keď ju užíval, túto neužíval s tým, že mu patrí a teda túto následne ani nemohol darovať (keďže ju nevlastnil, ani nedržal pre seba) v roku 1953 matke žalovaných A. s manželom, ktorá následne mala umožniť užívanie tejto časti nehnuteľnosti žalovanými odkazujúc aj na čestné vyhlásenie Juraja Foltána zo dňa 16. septembra 2014 (vnuka B. a U.). Z dôvodu preukázania skutočnosti, že žalované toho času neumožňujú vstup žalobcovi 1/ na časť predmetnej nehnuteľnosti v jeho vlastníctve a rovnako mu ako vlastníkovi bránia v jej užívaní (napr. neumožnili mu vstup pri výkone stavebného dohľadu - zápisnica zo dňa 10. októbra 2003), a tiež bola postavená brána právnymi predchodcami žalovaných (zasahuje čiastočne na danú časť nehnuteľnosti), ktorá je prekážkou na vstup na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu 1/ a z dôvodu zriadenia a pestovania trávniky žalovanými, bola žalovaným uložená povinnosť žalobcovi vydať, resp. vypratať danú časť nehnuteľnosti tak, aby ju ako vlastník mohol užívať.

1.3. Na rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 255, § 256, § 259, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2.1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 7. februára 2018 sp. zn. 4Co/276/2017 na základe odvolania žalobcu 1/ a žalovaných 1/ a 2/ rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV., VI., VII. a VIII. ako vecne správny potvrdil (prvý výrok). Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

2.2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti odvolaniami napadnutej časti rozsudku súdu prvej inštancie v reakcii na odvolacie námietky žalobcu 1/ a žalovaných 1/ a 2/ poukázal na predmetný znalecký posudok Ing. Ivana Špačka, podľa ktorého hranica medzi spornými parcelami č. XXX/X a č. XXX k. ú. Uhrovec je určená v Správe katastra nehnuteľností O. podľa platného mapového operátu z rokov 1938-1940, kedy sa uskutočnilo nové mapovanie, namerané údaje z poľných náčrtov č. 12 a 22 boli pretransformované pomocou počítača do súradnicovej podoby a z toho následne vypočítané vytyčovacie prvky. Na základe toho došlo k rekonštrukcii vlastníckej hranice medzi parcelami č. XXX/X a č. XXX., pričom detail vytyčovacích prvkov je zobrazený v prílohe č. 3 na zväčšenine v mierke 1:200 a vlastnícku hranicu medzi parcelami č. XXX/X a č. XXX tvorí spojnica bodov XX,XX,XX,XX,X,XX. Na vytyčovacom náčrte je hranica vyznačená zelenou farbou. Hranica medzi parcelami č. XXX/X a č. XXX bola teda určená už v minulosti, preto súd prvej inštancie vzhľadom na tvrdenia strán správne zameral dokazovanie na otázku, či došlo medzi stranami sporu, resp. už ich právnymi predchodcami k nejakej dohode o zmene tejto hranice. Z dokazovania vyplývalo, že asi v roku 1948 došlo medzi právnym predchodcom žalobcu 1/ (jeho otcom) a právnym predchodcom žalovaných (ich starým otcom) k dohode o hranici medzi uvedeným parcelami,

výsledkom ktorej bolo postavenie plotu v miestach vyznačených vo vytyčovacom náčrte znalca Ing. Ivana Špačka v bodoch A-B-C (vyznačených červenou farbou), a pozostatky ktorého sa tam stále nachádzajú. Správne preto súd prvej inštancie vyhodnotil, že touto dohodou si právni predchodcovia strán určili novú hranicu medzi uvedenými parcelami, pričom parcely boli od tej doby užívané v rozsahu, ktorú určila táto nová hranica. Nakoľko znaleckým posudkom č. 14/2009 a vytyčovacím návrhom bola vymedzená plocha tvoriaca časť parcely č. XXX/X označená bodmi U., odvolací súd dospel k záveru, že sa jedná o plochu, ktorú vydržali právni predchodcovia žalovaných. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil a odôvodnil oprávnenú držbu právnych predchodcov žalovaných. Pokiaľ ide o vymedzenú plochu tvoriacu časť parcely č. 174 označenú bodmi B-C-9-C, túto naopak vydržal právny predchodca žalobcu 1/, táto nie je sporná, je v užívaní žalobcu 1/. Vzhľadom na uvedené sa stotožnil so súdom prvej inštancie v tom, že vymedzenú plochu tvoriacu časť parcely č. XXX/X a označenú vo vytyčovacom náčrte bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX považuje naďalej za vlastníctvo žalobcu 1/ a súčasť parcely č. XXX/X a preto v tejto časti správne súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ a 2/ vydať túto časť parcely, nakoľko žalovaní žalobcovi 1/ bránia v jej užívaní. Odvoláciu námietku žalobcu 1/ považoval za nedôvodnú. V súvislosti s odvolacou námietkou žalovaných 1/ a 2/ týkajúcou sa ich argumentácie, že súd prvej inštancie rozhodol o inom petite, než aký pripustil uznesením č.k. 3C/94/2008-673 zo dňa 14. marca 2017, odvolací súd uviedol, že namietaný žalobný petit považuje za určitý a zrozumiteľný. Poukázal na uvedené uznesenie, ktorým súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby v časti o vydanie veci a na znalecký posudok č. 14/2009 Ing. Ivana Špačka zo dňa 1. decembra 2009. Zo žalobného petitu bez pochybnosti vyplynulo, že žalobcovia sa domáhali vydania časti nehnuteľnosti parc. č. XXX/X, ktorú užívajú žalovaní. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaní užívajú časť parcely č. XXX/X označenej vo vytyčovacom náčrte (príloha 3 k predmetnému znaleckému posudku) bodmi 5X-XX-XX-XX-XX-A-XX-XX-XX, a teda rovnako aj výrok rozsudku presne špecifikoval, ktorú časť parcely č. sú povinní žalovaní 1/ a 2/ vydať. Vzhľadom na vyššie uvedené mal za to, že namietaný žalobný petit je dostatočne určitý a nevzbudzuje pochybnosti o tom, akej časti parcely sa týka. Podľa odvolacieho súdu z vytyčovacieho náčrtu bolo dostatočne zrejmé, kde sa nachádzajú tieto body a aké vzdialenosti sú medzi nimi a to týkajúc sa vzdialenosti bodov XX-XX, B-XX, XX - B, XX-A, XX - XX. Aj priestor, ktorý majú žalovaní vypratať resp. vydať je presne označený vo vytyčovacom náčrte bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX, pričom vzdialenosti medzi týmito bodmi vyplývajú z náčrtu a poznámky. Ďalej odvolací súd v súvislosti s ďalšou námietkou žalovaných 1/ a 2/ podotkol, že znalecký posudok, ktorý je súčasťou rozsudku je vlastnoručne podpísaný znalcom, pričom z jeho obsahu vyplýva, že ho znalec vyhotovil dňa 1. decembra 2009 a v posudku uviedol, že ako technický podklad bol použitý písomný a mapový operát katastra nehnuteľností a pozemkového katastra a z toho bolo teda zrejmé, že na základe týchto podkladov zakreslil, kde sa nachádza vlastnícka hranica medzi parcelami č. XXX/X a č. XXX k. ú. Uhrovec. Odvolací súd k námietke žalovaných týkajúcej sa nepreskúmania ich tvrdenia ohľadne nesúladu medzi pôvodným zameraním hranice z roku 1938 a novším meraním z roku 1939 uviedol, že z dokazovania nebola preukázané, že by vlastnícka hranica mala byť správne zakreslená podľa zamerania z roku 1938, tak ako to uviedli žalovaní, s poukazom na to, že dokazovaním sa však nepreukazovala vlastnícka hranica, ale skutočná užívacia hranica, ktorú znalec zakreslil vo vytyčovacom náčrte červenou farbou. Tiež z obsahu spisu vyplynulo, že na vykonaní obhliadky sa zúčastnil znalec so stranami sporu dňa 27. novembra 2009 a dňa 6. októbra 2010, teda bola vykonaná za prítomnosti strán sporu, znalca a súdu. Za nedôvodnú odvolací súd považoval aj námietku žalovaných ohľadne posúdenia otázky vydržania, nakoľko súd prvej inštancie dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil, ktorá časť parcely č. XXX/X bola vydržaná žalovanými, a ktorá časť vydržaná nebola, a z akých dôvodov. Z uvedených dôvodov preto rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.3. Na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ustanovenia § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na skutočnosť, že každá zo strán sporu „mala v odvolacom konaní rovnaký úspech a neúspech“, rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, z obsahu ktorého možno vyvodit', že ním napadli výrok rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým im uložil povinnosť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vydať žalobcovi 1/ časť nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza sa v k. ú. Uhrovec a

ktorá je zapísaná na J. ako parc. reg. "C" E. zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX, ktorá je vymedzená v Znaleckom posudku znalca Ing. Ivana Špačka č. 14/2009 zo dňa 1.decembra 2009 v prílohe č. 3 - vytyčovací náčrt bodmi 51-52-A-27-26-51 (III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie).

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP.

3.3. V odôvodnení dovolania namietali, že bolo porušené ich právo na spravodlivý proces tým, že odvolací súd akceptoval skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol o inom žalobnom petite, než o ktorom sa konalo, v dôsledku čoho im znemožnil reagovať na konkrétny žalobný petit, ktorý tvorí súčasť rozsudku a tiež im bolo znemožnené ponúknuť v konaní dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V tejto súvislosti namietali, že súd prvej inštancie a odvolací súd rozhodli o celkom inom žalobnom petite, než aký pripustil súd prvej inštancie uznesením č.k. 3C/94/2008-673 zo dňa 14. marca 2017, teda urobili svojvoľnú zmenu žalobného petitu, keď sami identifikovali časť nehnuteľnosti, ktorú oni (žalovaní) majú vydať, a to bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX vymedzenými vo vytyčovacom náčrte znalca Ing. Ivana Špačka v znaleckom posudku č. 14/2009 zo dňa 1.decembra 2009. V žalobnom petite, o ktorom sa v skutočnosti konalo pred súdom, sa takéto vymedzenie časti nehnuteľnosti nenachádza, je v ňom uvedené bližšie vymedzenie časti nehnuteľnosti iba tak, že oni (žalovaní) sú povinní vydať žalobcom 1/ a 2/ nimi užívanú časť nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie a následne i odvolací súd si sami určili žalobný petit celkom odlišne od jeho určenia uvedeného v uznesení č.k. 3C/94/2008-673 zo dňa 14. marca 2017. Podľa nich, úlohou znalca nie je zisťovať, kto užíva akú časť nehnuteľnosti s dôrazom na to, že o vymedzení časti nehnuteľnosti, ktorú sú povinní vydať žalobcovi 1/ sa dozvedeli až z výroku rozsudku. Okrem toho namietali, že predmetný znalecký posudok z 1.decembra 2009 nie je originálnym vyhotovením, ale len jeho farebná fotokópia, ktorý spolu s pripojeným vytyčovacím návrhom nemôže tvoriť súčasť rozsudku.

4. Žalobca 1/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že uplatňovaný dovolaný dôvod (podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP) evidentne nie je daný a dovolanie žalovaných nie je dôvodné. Preto navrhol, aby odvolací súd dovolanie odmietol, eventuálne zamietol, a jemu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) prípustné, avšak nie je dôvodné.

6. V danom prípade dovolatelia vyvodili prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS

252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pokiaľ dovolatelia v dovolaní namietali, že súd prvej inštancie a odvolací súd rozhodli o celkom inom žalobnom petite, než aký pripustil súd prvej inštancie uznesením č.k. 3C/94/2008-673 zo dňa 14. marca 2017, teda urobili svojvoľnú zmenu žalobného petitu, keď sami identifikovali časť nehnuteľnosti, ktorú oni (žalovaní) majú vydať, a to bodmi XX-XX-A-XX-XX-XX vymedzenými vo vytyčovacom náčrte znalca Ing. Ivana Spačka v znaleckom posudku č. 14/2009 zo dňa 1. decembra 2009, tak v tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že odvolací súd správne vyhodnotil, že žalobný petit je určitý a zrozumiteľný, nakoľko z neho vyplýva čoho sa žalobcovia domáhali, a to konkrétne vydania časti nehnuteľnosti parc.č. XXX/X., ktorú užívajú žalovaní, s odkazom na znalecký posudok - vytyčovací náčrt (príloha 3 k znaleckému posudku) v súlade s vykonaným dokazovaním označenej v náčrte bodmi XX-XX-XX-XX-XX-A-XX-XX-XX. Uvedené nie je možné považovať za svojvoľnú zmenu vykonanú súdmi nižšej inštancie, tak ako to charakterizujú dovolatelia, nakoľko súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd vychádzali z vykonaného znaleckého dokazovania a vytyčovacieho návrhu, z ktorých daná identifikácia vzišla, pričom je potrebné poukázať aj na to, že žalobnému návrhu bolo vyhovené iba v časti, čo malo dosah aj na identifikáciu časti nehnuteľnosti bodmi XX-XX-A-XX-XX-51. Ak žalobca označil v žalobe určité a zrozumiteľne povinnosť, ktorá má byť žalovanému uložená rozhodnutím súdu alebo spôsob určenia právneho vzťahu, práva alebo právnej skutočnosti, súd nepostupuje v rozpore so zákonom, ak použitím iných slov vyjadrí vo výroku svojho rozhodnutia rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal. Iba súd rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia; prípadným návrhom žalobcu na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. Pri formulácii výroku rozhodnutia súd musí dbať, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa žalobca žalobou skutočne domáhal, a to v tomto prípade bolo splnené. Uvedená dovolacia námietka je teda nedôvodná.

11. Z hľadiska uplatňovaného dovolacieho dôvodu je rovnako nedôvodná i ďalšia dovolacia námietka dovolateľov, v ktorej namietali, že im bolo odopreté právo reagovať na nový žalobný petit, ktorého

zmenu súd prvej inštancie pripustil uznesením č.k. 3C/94/2008-673 zo dňa 14. marca 2017, nakoľko zo spisu vyplýva, že návrh žalobcov 1/ a 2/ na zmenu žalobného petitu zo dňa 27. januára 2017 bol žalovaným 1/ a 2/ (dovolateľom) zaslaný podaním z 2. februára 2017 (č.l. 664 spisu), ktoré im bolo doručené prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 8. februára 2017 (doručenka pripojená k č.l. 663 spisu) a následne na pojednávaní konanom 14. februára 2017 sa k predmetnému návrhu na zmenu žaloby vyjadrili prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

12. Ani ďalšia dovolacia námietka dovolateľov, že predmetný znalecký posudok z 1. decembra 2009 nie je originálom, ale len jeho farebnou fotokópiou a preto spolu s pripojeným vytyčovacím návrhom nemôže tvoriť súčasť rozsudku, je nedôvodná. Zo spisu jednoznačne vyplýva, že súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie je originálne vyhotovenie nimi namietaného znaleckého posudku vyhotoveného znalcom Ing. Ivanom Špačkom.

13. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by dovolateľom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces a preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaných nebolo dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

14. Žalobca 1/ bol v dovolacom konaní úspešný a preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.